

CÂTEVA REFLECȚII ASUPRA DESEMNĂRII ADMINISTRATORULUI UNEI SOCIETĂȚI CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ

Alper Ramazan

Abstract

The appointment of the directors of a limited liability company is the attribute of the general meeting of the associates, and in the case of the first directors this designation takes place through the constitutive act being a condition for setting up the limited liability company. The practical difficulties appear later during the functioning of the company of the limited liability, especially when there are disagreements between associates that determine the recourse to the legislation in the matter in the absence of specific provisions in the constitutive acts of the company. It has been found over time that the establishment of companies with limited liability is a constant, most of the newly established companies being structures of this type, just as from the legislative point of view there were various concerns to encourage the establishment of such companies. The legislator was not concerned to standardize the law applicable to the subsequent designation of the directors of such a company in practice being a multitude of contradictory judicial solutions in many cases the economic activity of a limited liability company being paralyzed by the impossibility of promptly appointing an administrator to ensure the operation of the company.

In conclusion, in the absence of a principled solution to the practical difficulties arising in the designation of the administrator of a limited liability company, a state of uncertainty is created, uncertainty about the legal relationships being in the corporate interest that this problem be resolved quickly by adopting the legal solution that it is represented by the appointment of the administrator by the vote of the majority of the share capital as a guarantee of an efficient, precise, predictable and clear way of solving the practical difficulty of appointing the subsequent administrators within the limited liability company.

Keywords: *company, limited liability company, administrator, judicial solutions*

O problemă aparent banală în cadrul derulării activității profesionale a unei întreprinderi cu răspundere limitată desemnarea administratorului reprezintă un instrument fundamental ce asigură funcționarea firmei, a rutinei zilnice, a asigurării reprezentării față de terți, precum și funcționarea deplină a unei asemenea persoane juridice. O dată cu demersurile de constituire a societății cu răspundere limitată prevederile art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 31/1990 privind societățile impun ca în actul constitutiv al societății cu răspundere limitată să cuprindă asociații care reprezintă și administrează societatea sau administratorii neasociați,

datele lor de identificare, puterile ce li s-au conferit și dacă ei urmează să le exercite împreună sau separat. Pe de altă parte, prevederile art.197 din Legea nr. 31/1990 privind societățile dispun ca în cazul societății cu răspundere limitată administrarea să fie efectuată de unul sau mai mulți administratori, asociați sau neasociați, numiți prin actul constitutiv sau de adunarea generală. Aceste dispoziții legale sunt considerate clasice în materia desemnării administratorului societății cu răspundere limitată fiind edictate cu mult timp anterior și rămase în aceeași formulare pentru o perioadă îndelungată.

Evoluția legislativă din țara noastră a determinat adoptarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil ce a instituit reguli noi și care reprezintă conform art.1887 dreptul comun în materie. Legiuitorul nu a coroborat dispozițiile aplicabile în materia societăților cu răspundere limitată din Legea nr. 31/1990 privind societățile cu regulile instituite de Codul civil, iar în practică au apărut numeroase probleme ce îngreunează sau fac chiar imposibilă desemnarea unui administrator în cazul acestor societăți.

Numirea administratorilor unei societăți cu răspundere limitată este atributul adunării generale a asociaților, iar în cazul primilor administratori această desemnare are loc prin actul constitutiv fiind o condiție de constituire a societății cu răspundere limitată. Dificultățile practice apar ulterior pe durata funcționării societății du răspundere limitată, mai ales când subzistă neînțelegeri între asociați ce determină recursul la legislația în materie în lipsa unor prevederi specifice în actele constitutive ale firmei. S-a constatat pe parcursul timpului că înființarea de societăți cu răspundere limitată este o constantă, majoritatea întreprinderilor nou constituite fiind structuri de acest tip, tot așa cum din punct de vedere legislativ au existat diverse preocupări de încurajare a constituirii unor asemenea societăți.

Legiuitorul nu a fost preocupat să uniformizeze legislația aplicabilă desemnării ulterioare a administratorilor unui asemenea tip de societate în practică fiind o multitudine de soluții judiciare contradictorii în multe cazuri activitatea economică a unei societăți cu răspundere limitată fiind paralizată de imposibilitatea desemnării cu celeritate a unui administrator pentru a asigura funcționarea firmei.

Prevederile art. 204 alin. 4 din Legea nr. 31/1990 privind societățile impun ca după fiecare modificare a actului constitutiv, administratorii să depună la [registru](#) [comerțului](#) actul modificator și textul complet al actului constitutiv, actualizat cu toate modificările, care vor fi înregistrate. Aceste dispoziții legale menite să simplifice activitatea de publicitate în registrul comerțului au generat datorită formulării defectuoase numeroase interpretări în practica instanțelor nefiind determinat cu certitudine dacă aplicarea prevederilor legale de desemnare a unui administrator în cazul societăților cu răspundere limitată reprezintă aplicarea dispozițiilor legale a art. 192 alin. 2 din Legea nr. 31/1990 privind societățile ce impun ca pentru hotărârile având ca obiect modificarea actului constitutiv este necesar votul tuturor asociaților, în afară de cazul când legea sau actul constitutiv prevede altfel. În cazul

celor mai multe societăți cu răspundere limitată nu există prevederi derogatorii sau specifice privind modul de desemnare a administratorilor ulterior constituirii firmei asociații lăsând acest aspect la latitudinea legislației.

Există instanțe care au apreciat că din dispozițiile Cap. III, secțiunea 3 din Ordinul nr. 2594/C din 10 octombrie 2008 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de ținere a registrelor comerțului, de efectuare a înregistrărilor și de eliberare a informațiilor ar rezulta în mod cert că schimbarea administratorilor reprezintă o modificare a actelor constitutive ale societății, orice modificare ulterioară a administratorilor prin adoptarea de hotărâri ale adunării generale fiind o modificare a actelor constitutive ale societății ce ar rezulta din formularea unui act constitutiv actualizat după fiecare asemenea modificare potrivit prev. art. 204 alin. 4 din Legea nr. 31/1990. Aceste opinii nu sunt susținute de evoluția legislativă legată de adoptarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil ce a intrat în vigoare la data de 01-10-2011 și a modificat substanțial cadrul normativ existent cu forță juridică superioară. Actul administrativ normativ Ordinul nr. 2594/C din 10 octombrie 2008 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de ținere a registrelor comerțului, de efectuare a înregistrărilor și de eliberare a informațiilor nu a mai suferit modificări de la data adoptării sale cu toate că din punct de vedere al legislației, normele metodologice NU pot contraveni legii sub nicio formă, NU pot adăuga la lege, tot așa cum în cazul unui conflict între lege ca act juridic primar, emis de legiuitorul parlament, unica autoritate legiuitoare a țării și acte juridice administrative cu caracter normativ, având un caracter infralegal se aplică întotdeauna legea.

Aceste opinii nu pot explica prevederile Legii nr. 31/1990 privind societățile care dispune la art. 197:

(1) Societatea este administrată de unul sau mai mulți administratori, asociați sau neasociați, numiți prin actul constitutiv sau de adunarea generală.

(3) Dispozițiile art. 75, 76, 77 alin. (1) și 79 se aplică și societăților cu răspundere limitată.

Dispozițiile art.77 alin. 1, art. 79 din Legea nr. 31/1990 privind societățile la care fac trimitere disp. art. 197 alin. 3 din legea societăților sunt foarte clare:

(1) Asociații care reprezintă majoritatea absolută a capitalului social pot alege unul sau mai mulți administratori dintre ei, fixându-le puterile, durata însărcinării și eventuala lor remunerație, afară numai dacă prin actul constitutiv nu se dispune altfel.

Totodată opiniile ce susține aparenta modificare a actelor constitutive ale societății cu răspundere limitată nu pot oferi argumente rezonabile cu privire la aplicabilitatea prevederilor art. 194 alin. 1 lit. b), d) din Legea nr. 31/1990 care dispune:

(1) Adunarea generală a asociaților are următoarele obligații principale:

a) să aprobe situația financiară anuală și să stabilească repartizarea profitului net;

b) să desemneze administratorii și cenzorii, să îi revoce/demită și să le dea descărcare de activitate, precum și să decidă contractarea auditului financiar, atunci când acesta nu are caracter obligatoriu, potrivit legii;

c) să decidă urmărirea administratorilor și cenzorilor pentru daunele pricinuite societății, desemnând și persoana însărcinată să o exercite;

d) să modifice actul constitutiv.

Trebuie subliniat faptul că această problemă dificilă a fost discutată la întâlnirea reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii, în probleme de practică neunitară din data de 5-6 noiembrie 2015, unde s-a menționat: „În plus, s-a avansat și teza conform căreia, din analiza prevederilor art. 194 alin. (1) lit. h) și d), art. 192 și art. 193 alin. (2) din Legea nr. 31/1990, rezultă că legiuitorul nu consideră modificare a actului constitutiv numirea și/sau revocarea administratorilor unei societăți comerciale cu răspundere limitată, neexplicându-se altfel instituirea unei atribuții distincte în sarcina adunării generale (revocarea administratorului versus modificarea actului constitutiv).

Drept consecință, nu ar fi aplicabile prevederile art. 192 alin. (2) din Legea nr. 31/1990, ci prevederile art. 193 alin. (3) din același act normativ (normele legale referitoare la adoptarea unor decizii care nu reprezintă modificări ale actului constitutiv de către adunarea generală a asociaților).

În opinia acestora, s-a relevat că, întrucât derogarea prevăzută de art. 193 alin. (3) din Legea nr. 31/1990 se referă la neîntrunirea «majorității cerute», rezultă că ea vizează numai acele hotărâri ale adunării generale care necesită majoritatea absolută a asociaților și a părților sociale și nu se aplică modificărilor actului constitutiv, pentru care se cere unanimitatea [«votul tuturor asociaților» – art. 192 alin. (2) din Legea nr. 31/1990”].

Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 45/2018 pronunțată în dosarul nr. [105/1/2018](#) publicată în M. Of. nr. 826 din 27/09/2018, în soluționarea unor chestiuni de drept a reținut următoarele:

42. Regula majorității instituite de art. 77 alin. (1), la care face trimitere art. 197 alin. (3) din Legea nr. 31/1990, se aplică numai în ipoteza în care administratorii au fost numiți de adunarea generală, ipoteză reglementată expres de art. 197 alin. (1) din același act normativ.

43. Prin urmare, s-a apreciat că Legea nr. 31/1990 reglementează două modalități de numire a administratorilor unei societăți cu răspundere limitată.

44. O primă modalitate este numirea administratorului prin actul constitutiv, fiind vorba, în esență, de primii administratori ai societății, având în vedere că, potrivit art. 7 lit. e) din lege, actul constitutiv al unei societăți cu răspundere limitată trebuie să menționeze asociații care reprezintă și administrează societatea sau administratorii neasociați, precum și datele lor de identificare și puterile ce li s-au conferit.

45. S-a arătat că, ori de câte ori operează revocarea acestor administratori, anterior datei expirării mandatului lor, operează și modificarea actului constitutiv, astfel că, în baza principiului simetriei, sunt incidente prevederile art. 192 alin. (2) din Legea nr. 31/1990, fiind necesar votul tuturor asociațiilor.

46. Pe de altă parte, s-a susținut că administratorii subsecvenți sunt numiți de către adunarea generală a asociațiilor, când nu mai operează modificarea actului constitutiv, astfel că este aplicabilă regula majorității, instituită de art. 197 alin. (3) raportat la art. 77 alin. (1) din Legea nr. 31/1990.

XI. Opinia specialiștilor

50. Universitatea București – Facultatea de Drept a învederat că, ori de câte ori voința socială a asociațiilor este de a revoca un administrator numit prin actul constitutiv, reglementările privind cerințele de vot în cadrul adunării asociațiilor necesare pentru revocarea sa prevalează față de cele privind cerințele de vot pentru modificarea actului constitutiv.

Aplicând soluția de mai sus la situația revocării administratorului unui S.R.L. numit prin actul constitutiv, înseamnă ca revocarea trebuie să respecte cerințele legale aplicabile pentru luarea unei hotărâri a adunării generale a asociațiilor de revocare a administratorului, și nu pe cele necesare pentru luarea unei hotărâri de modificare a actului constitutiv.

În consecință, pentru luarea valabilă a hotărârii de revocare a unui administrator este necesar votul majorității absolute a capitalului social (sau și a majorității asociațiilor, într-o interpretare conservatoare), în cazul numirii anterioare a mai multor administratori prin actul constitutiv și unanimitatea capitalului social, dacă prin revocare se înlocuiește un administrator unic numit anterior prin actul constitutiv.

În afară de argumentația bazată pe ierarhia normelor de drept, există și alte argumente în favoarea interpretării potrivit căreia procedura de revocare a administratorului este una specială față de procedura de modificare a actului constitutiv, respectiv:

Un argument de oportunitate: pentru buna funcționare a societății, prin definiție, este mai util ca deciziile adunării asociațiilor să fie luate cu majoritate decât cu unanimitate;

Principiul simetriei juridice prin raportare la numirea administratorilor. Art. 197 alin. (3) coroborat cu art. 77 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 impune cerința majorității absolute pentru numirea administratorului S.R.L. Cum în cazul S.R.L. nu este aplicabil art. 77 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 privind revocarea administratorului numit prin actul constitutiv (exclus în mod expres de la aplicare de art. 197 alin. (3)), principiul simetriei obligă să se aplice și în cazul acestui administrator soluția prevăzută de art. 77 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, respectiv revocarea să aibă loc cu majoritatea absolută a capitalului social, și nu cu unanimitate. Desigur, administratorul unic numit prin actul constitutiv va fi revocat cu unanimitatea capitalului social;

Cerința unanimității pentru modificarea actului constitutiv, indiferent de obiectul modificării, nu este considerată de interes public la S.R.L., caracterul *intuitu personae* fiind atenuat de combinarea trăsăturilor specifice societăților de capital cu cele specifice societăților de persoane. Prin urmare, în contextul în care există reglementări a căror interpretare permite revocarea administratorului cu majoritate absolută, nu există o justificare de ordine publică pentru a le trece pe un plan secundar și a impune unanimitatea capitalului social pentru revocarea oricărui administrator numit prin actul constitutiv al unui S.R.L.; imposibilitatea asociațiilor unei societăți de persoane (inclusiv S.R.L.) de a numi primii administratori altfel decât prin clauzele actului constitutiv, ceea ce ar face inaplicabile prevederile legale privind numirea ulterioară a administratorilor prin hotărârea adunării asociaților, cu majoritate absolută (pentru că orice astfel de numire înseamnă automat și o modificare a actului constitutiv, care necesită unanimitatea capitalului social). Or, legea trebuie interpretată în sensul în care produce efecte, și nu în sensul neaplicării ei (*actus interpretandus est potius ut valeat quam ut pereat*).

51. Universitatea „Nicolae Titulescu” din București a arătat că, în cazul în care administratorii sunt desemnați prin actul constitutiv și acesta nu prevede alte condiții de cvorum, ca regulă, se vor aplica dispozițiile art. 192 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 în ceea ce privește modificarea acestora, fiind necesar votul tuturor asociaților. Principiul unanimității își va găsi incidență și în ipoteza în care administratorii societății sunt revocați sau renunță la mandat și actul constitutiv actualizat după la registrul comerțului nu a indicat persoanele care dețin această calitate, desemnarea noilor administratori urmând a se face printr-o adunare generală ulterioară.

Unica excepție identificată în contextul legislativ actual este legiferată de art. 77 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 potrivit cu care, pentru alegerea administratorilor dintre persoanele care cumulează calitatea de asociați, este necesar votul asociaților care dețin majoritatea absolută a capitalului social. Excepția privește numai situația alegerii administratorilor, nu și pe cea a revocării.

52. Opinia exprimată de domnul avocat Lucian Bernd Săuleanu, cadru didactic al Facultății de Drept a Universității din Craiova, titular al cursului „Dreptul societăților”, este în sensul că revocarea se va face de asociați cu majoritatea absolută a părților sociale, precum și numirea altor administratori, întrucât desemnarea la momentul constituirii societății se face prin votul tuturor asociaților, însă, ulterior, se aplică în toate cazurile regula stabilită de art. 77 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, adică a majorității absolute a părților sociale.

Dispozițiile art. 1913 C. civ. nu oferă indicii ce ar putea determina adoptarea unei soluții de principiu stabilind că numirea administratorilor, modul de organizare a acestora, limitele mandatului, precum și orice alt aspect legat de administrarea societății se stabilesc prin contract sau prin acte separate, iar dacă prin contract nu se dispune altfel, societatea este administrată de asociați, care au mandat

reciproc de a administra unul pentru altul în interesul societății. Operațiunea făcută de oricare dintre ei este valabilă și pentru partea celorlalți, chiar fără a le fi luat consimțământul în prealabil.

În concluzie, în lipsa unei soluții de principiu asupra dificultăților practice ivite în desemnarea administratorului unei societăți cu răspundere limitată se creează o stare de incertitudine, de nesiguranță asupra raporturilor juridice fiind în interesul societar ca această problemă să fie soluționată cu celeritate prin adoptarea soluției juridice ce este reprezentată de desemnarea administratorului prin votul majorității capitalului social ca garanție a unui mod eficient, precis, predictibil și clar de soluționare a dificultății practice de desemnare a administratorilor subsecvenți în cadrul societății cu răspundere limitată.